

Zahradní a krajinářská tvorba 10 (ZK10)

zimní semestr 2007/2008
ZADÁNÍ SEMINÁRNÍ PRÁCE

Předmět zajišťuje: ČVUT v Praze, Fakulta stavební, Katedra sídel a regionů
Thákurova 7, 166 29 Praha 6

Přednášky:

doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc., autorizovaný architekt ČKA, člen IFLA
místnost B519a

Cvičení:

Ing. arch. Mgr. Bc. Jiří Kupka, Ph.D., Ing-Paed IGIP
(mobil 604 980 907, e-mail: kupkaj@tiscali.cz), místnost B579, A1326

Cvičení budou probíhat formou výkladů a konzultací seminární práce. Vlastní průzkum krajinné lokality provede posluchač mimo hodiny výuky. V případě odůvodněné potřeby je možno zameškanou výuku absolvovat s jinou studijní skupinou.

K získání zápočtu, který je jedním z předpokladů pro absolvování zkoušky je třeba splnit následující podmínky:

Vypracovat seminární práci, sestávající ze dvou úloh

- *Analýza krajinného prostoru z hlediska charakteru krajiny*
- *Analýza novodobého parkového/zahradního prostoru (řešerše z literatury)*

Zadání první úlohy (výběr konkrétní krajinné lokality) bude schváleno a zapsáno u vedoucího cvičení nejpozději do **30.11.2007** !!

(K zadání je nutné přinést nějaký mapový podklad – cvičení v žádném případě nebude schváleno pouze na základě ústního popisu!!)

První úloha bude **v rozpracovanosti** alespoň **dvakrát konzultována** v rámci hodin výuky, tj. **do konce semestru** (nikoli až o zkuškovém období)!

Druhá úloha (park/zahrada) bude odevzdána **nejpozději do Vánoc**!!

Posledním termínem pro získání zápočtu (odevzdání obou úloh) je **22. únor 2008**!!

Nesplnění těchto podmínek a termínů znamená automatické vyloučení ze cvičení. Student si musí předmět zapsat znova v příštím akademickém roce.

Obsah a rozsah seminární práce:

1. úloha:

Analýza krajinného prostoru z hlediska charakteru krajiny

Cílem je pochopení utváření krajiny a významu jejích hodnot při vzniku rázu krajiny, jejího specifického charakteru a její svébytné a nezaměnitelné podoby a významu - identity. Pro cvičení je vhodné vybrat krajinný prostor, který je bohatý scénickými hodnotami (bohatost a zapamatovatelnost jednotlivých scénérií), kde jsou přítomny architektonické památky a přírodní hodnoty, protože se v něm snadněji určují rysy charakteru krajiny. Velikost prostoru je vhodné zvolit tak, aby byl snadno uchopitelný, přehledný a pochopitelný (cca 1-10 km²).

Elaborát bude zpracován podle následující **ZÁVAZNÉ OSNOVY:**

1. **Stručná charakteristika širšího krajinného celku**, ve kterém se hodnocený prostor nachází: přírodní podmínky (geomorfologie, hydrologie, případně velkoplošná ZCHÚ, nadregionální ÚSES), struktura osídlení, zemědělství ap. Tento bod bude zpracován formou **mapy širších vztahů** (kompoziční, funkční, provozní a prostorové vazby zvoleného prostoru na okolní krajinu, její charakter). Měřítko bude zvoleno podle povahy a velikosti zvoleného prostoru (nejčastěji 1:50.000). Mapa bude doplněna **stručným text. komentářem**.
2. **Vymezení krajinného prostoru a jeho forma**. Vymezení prostoru, vymežující prvky (zřetelné terénní horizonty, řazení horizontů ve více plánech, průhledy do sousedních prostorů, případně dělení prostoru na subprostory, jejich vazby...) a forma (geomorfologie, skladba ploch). **Mapa** (měřítko nejčastěji 1:25.000, případně 1:10.000) bude doplněna **textovým komentářem** (popsáno měřítko prostoru, převýšení, členitost, uzavřenost, otevřenost...).
3. **Pozitivní hodnoty krajinného rázu**. Identifikace pozitivních hodnot krajinného rázu v návaznosti na zákon 114/1992 Sb. - nalezení hodnot přírodních (ZCHÚ, ÚSES, VKP... více přednášky), hodnot kulturních a historických (památkové objekty, památkové zóny a rezervace, lokality s cennou architekturou, cenné formy a struktura osídlení, stopy historických krajinářských úprav - aleje, bažantnice, obory; duchovní hodnoty a význam místa... více přednášky) a hodnot estetických (partie s přírodním nebo přírodě blízkým charakterem, s výraznou harmonií staveb a přírodního rámce, zapamatovatelné, ojedinělé a neopakovatelné scenerie... více přednášky). **Mapa** (měřítko nejčastěji 1:25.000, příp. 1:10.000, legenda bude rozdělena na 3 části: hodnoty přírodní - kulturní a historické - estetické) bude doplněna **stručným textovým komentářem**.
4. **Uspořádání prostorové scény**. Nalezení charakteristických rysů kompozice patrných v uspořádání jednotlivých prvků prostorové scény (konfigurace prvků krajiny, dominanty, rysy symetrie/asymetrie, gradace, kontrastu, dynamické/statické působení, linie/body/plochy, rytmus, rámování průhledů – více přednášky). **Mapa** (měřítko nejčastěji 1:25.000, příp. 1:10.000) bude doplněna **rozbořením scénérií** (zákresy do fotografií, přes pauzák, případně skici s popisem) se schematickým vyjádřením podstatných rysů.

Úloha bude doplněna seznamem literatury a pramenů, vč. internetových odkazů, pokud jich byl užíváno. Stručné textové komentáře lze pojmout i jako součást legendy mapy. Tato úloha bude obsahovat všechny výše uvedené přílohy (1 – 4). **Jednotlivé body nelze spojovat do jednoho výkresu!!**

2. úloha:

Analýza parkového/zahradního prostoru

Druhá úloha představuje krátkou seminární práci o soudobém vybraném parkovém/zahradním objektu (zahraniční nebo český). Jedná se o rešerši z literatury, časopisů či z internetu. **Výběr zadání musí splňovat tyto požadavky:** veřejný prostor (nikoli soukromá zahrada) a vznik **po roce 1950!!**. Práce bude mít rozsah cca 8 – 10 stran formátu A4 (vč. obrázků) a musí obsahovat tyto náležitosti týkající se vybraného parku/zahrady:

1. autor, místo, datace
2. plánek širších vztahů (umístění v rámci sídla, případné kompoziční, provozní, vizuální souvislosti)
3. plánek parku (základní provoz, kompozice a funkční celky)
4. textová část (popis, souvislosti)
5. obrazový doprovod (fotografie, schémata, skicy, případně vlastní zákresy významných skutečností – osy, dominanty...)
- 6. vlastní hodnocení**
7. seznam použité literatury a pramenů vč. internetových odkazů

Druhá úloha nemusí být konzultována (může), ale musí být odevzdána do Vánoc, aby ji bylo možné před zkouškou přečíst a ohodnotit (body).

Hodnocení cvičení:

Splnění výše uvedených podmínek povede k udělení zápočtu, který je podmínkou přístupu ke zkoušce, tj. k ukončení předmětu.

Zkouška je písemná – jednotlivé otázky jsou bodovány.

Obě úlohy cvičení budou též obodovány (1. úloha -3 až +3 body, 2. úloha -2 až +2 body) a body budou přičteny či odečteny od celkového bodového hodnocení zkoušky.

Body za cvičení tedy lze zlepšit nebo i výrazně zhoršit výsledek zkoušky!

Program cvičení v zimním semestru 2007

1. **cvičení:** úvod, organizační záležitosti, zadání cvičení
2. **cvičení:** výklad: systém legislativy zajišťující v ČR péči o životní prostředí
konzultace nad zadáním cvičení
3. **cvičení:** ukázka konkrétního zpracování 1. úlohy, konzultace nad zadáním
4. **cvičení:** výklad: hlavní rysy zákona 114/1992 Sb
konzultace rozpracovaných cvičení
5. **cvičení:** výklad: státní ochrana přírody a krajiny v ČR, orgány a instituce,
konzultace rozpracovaných cvičení
6. **cvičení:** výklad: státní památková péče v ČR (orgány a instituce, nástroje)
konzultace rozpracovaných cvičení
- (7. **cvičení:** konzultace rozpracovaných cvičení)

Doporučené podklady:

DEMEK, Jaromír a kol.: *Zeměpisný lexikon ČSR. Hory a nížiny*. Praha 1987.
 HENDRYCH, Jan: *Tvorba krajiny a zahrad III.* (skriptum ČVUT), Praha 2000.
 HORKÝ, Jaroslav, VOREL, Ivan: *Tvorba krajiny*. (skriptum ČVUT), Praha 1995.
 Kol.: *Chráněná území ČR*. díl 1 (Střední Čechy), díl 2 (Praha), AOPK ČR 1997.
 KUČA, Karel: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha.
 POCHE, Emanuel a kol.: *Umělecké památky Čech*, Praha: Academia + další soupisy památek

Zákon č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny (např. www.env.cz, www.aopk.cz)
 Zákon č. 20/1987 Sb. O státní památkové péči (Památkový zákon)

Doporučujeme využít mapy a ortofotomapy (různá měřítko, vč. vrstevnic) dostupné na internetu (např.: <http://www.mapy.cz>, <http://geoportal.cenia.cz>, <http://www.crr.cz>, <http://earth.google.com>, historická mapování: <http://oldmaps.geolab.cz>)

Jako zdroj mapových podkladů lze použít také edici turistických map v měřítku 1:50.000 (zvětšovat maximálně do měřítko 1:25.000, s výhodou lze využít textovou část těchto map). Katastrální mapy 1:10.000 (barevné, vč. vrstevnic) jsou dostupné v prodejnách při KÚ (V Praze v Kobylisích) nebo v ÚAZK Praha.

Vhodným zdrojem informací je také regionální literatura vč. turistických průvodců a internetové stránky zvláště chráněných území (CHKO, NP).

Podklady ÚSES (lokální) lze získat na odborech ŽP pověřených obcí. Některé regiony mají plány ÚSES zveřejněné na internetu. Regionální a nadregionální ÚSES, ZCHÚ, PP a další informace jsou na internetu (ÚP VÚC – stránky krajských úřadů, <http://geoportal.cenia.cz>, <http://www.ochranaprirody.cz>, Ústřední seznam ochrany přírody - <http://www.nature.cz>)

Seznam kulturních nemovitých památek na webu NPÚ: <http://monumnet.npu.cz>

Konzultační hodiny budou vypsány v průběhu semestru.